

Algemene voorwaarden Staal- en Aluminiumbouw Harlingen B.V.

Artikel 1: Toepasselijkheid en begrippen

1. Deze voorwaarden zijn van toepassing op alle aanbiedingen die Staal- en Aluminiumbouw Harlingen B.V. ("SAB Harlingen") doet, op alle overeenkomsten die zij sluit en op alle overeenkomsten die hiervan het gevolg kunnen zijn.
2. De wederpartij wordt aangeduid als opdrachtgever.
3. Bij strijdigheid tussen de inhoud van de tussen opdrachtgever en SAB Harlingen gesloten overeenkomst en deze voorwaarden, gaan de bepalingen uit de overeenkomst voor.
4. Onder schriftelijk tevens "per e-mail" verstaan.

Artikel 2: Aanbiedingen

1. Alle aanbiedingen van SAB Harlingen dienen binnen de gestelde termijn te zijn aanvaardt, bij gebreke waarvan ze komen te vervallen. Bevat de aanbieding geen termijn dan vervalt deze na 8 dagen.
2. SAB Harlingen is gerechtigd om, zonder dat zij daardoor schadeloos wordt, een aanvaarde offerte te annuleren indien deze fouten of onjuistheden bevat.
3. Als opdrachtgever aan SAB Harlingen gegevens, tekeningen en dergelijke verstrekt, mag SAB Harlingen uitgaan van de juistheid en volledigheid hiervan en zal zij haar aanbieding hierop baseren.
4. De in de aanbieding genoemde prijzen zijn (tenzij anders is overeengekomen) gebaseerd op levering af fabriek, "ex works", vestigingsplaats SAB Harlingen, conform Incoterms 2010. De prijzen zijn exclusief omzetbelasting en verpakking.

Artikel 3: Rechten van intellectuele eigendom

1. Tenzij schriftelijk anders is overeengekomen, heeft en behoudt SAB Harlingen de auteursrechten en alle rechten van industriële eigendom op de door hem gedane adviezen, aanbiedingen, verstrekte ontwerpen, afbeeldingen, monsters, tekeningen, berekeningen, (proef)modellen, ontwerpen, programmatuur, geleverde goederen en overige werken.
2. De rechten op de in lid 1 van dit artikel genoemde werken zijn en blijven eigendom van SAB Harlingen ongeacht of aan opdrachtgever voor de vervaardiging ervan kosten in rekening zijn gebracht. Deze gegevens mogen zonder voorafgaande uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van SAB Harlingen niet worden gekopieerd of openbaar gemaakt of gewijzigd. Opdrachtgever is aan SAB Harlingen per overtreding van deze bepaling een direct opeisbare boete verschuldigd van € 25.000,-. Deze boete kan naast schadevergoeding op grond van de wet worden gevorderd.
3. Opdrachtgever moet de aan hem verstrekte aanbiedingen, verstrekte ontwerpen, afbeeldingen, monsters, tekeningen, berekeningen, (proef)modellen, ontwerpen, als bedoeld in lid 1 van dit artikel op eerste verzoek binnen een door SAB Harlingen gestelde termijn retourneren. Bij overtreding van deze bepaling is opdrachtgever aan SAB Harlingen een direct opeisbare boete verschuldigd van € 1.000,- per dag. Deze boete kan naast schadevergoeding op grond van de wet worden gevorderd.

Artikel 4: Adviezen en verstrekte informatie

1. Opdrachtgever kan geen rechten ontlenen aan adviezen en informatie die hij van SAB Harlingen krijgt als deze geen betrekking hebben op de opdracht.
4. Opdrachtgever vrijwaart SAB Harlingen voor elke aanspraak van derden met betrekking tot het gebruik van door of namens opdrachtgever verstrekte adviezen, aanbiedingen, verstrekte ontwerpen, afbeeldingen, monsters, tekeningen, berekeningen, (proef)modellen, ontwerpen, programmatuur, geleverde goederen en overige werken.

Artikel 5: Levertijd/uitvoeringsperiode

1. De levertijd en/of uitvoeringsperiode worden door SAB Harlingen bij benadering vastgesteld.
2. Bij de vaststelling van de levertijd en/of uitvoeringsperiode gaat SAB Harlingen ervan uit dat zij de opdracht kan uitvoeren onder de omstandigheden die haar op dat moment bekend zijn.
3. De levertijd en/of uitvoeringsperiode gaan pas in wanneer over alle commerciële en technische details overeenstemming is bereikt, alle noodzakelijke gegevens, definitieve en goedgekeurde tekeningen en dergelijke in het bezit zijn van SAB Harlingen, de overeengekomen (termijn)betalingen zijn ontvangen én aan de noodzakelijke voorwaarden voor de uitvoering van de opdracht is voldaan.

4. Als er sprake is van andere omstandigheden dan SAB Harlingen bekend waren toen zij de levertijd en/of uitvoeringsperiode vaststelde, kan zij de levertijd en/of uitvoeringsperiode verlengen met de tijd die zij nodig heeft om de opdracht onder deze omstandigheden uit te voeren. Als de werkzaamheden niet in de planning van SAB Harlingen kunnen worden ingepast, zullen deze worden uitgevoerd zodra haar planning dit toelaat.
5. Als er sprake is van meerwerk wordt de levertijd en/of uitvoeringsperiode verlengd met de tijd die SAB Harlingen nodig heeft om de materialen en onderdelen daarvoor te (laten) leveren en om het meerwerk te verrichten. Als het meerwerk niet in de planning van SAB Harlingen kan worden ingepast, zullen de werkzaamheden worden uitgevoerd zodra haar planning dit toelaat.
6. Als er sprake is van opschorting van verplichtingen door SAB Harlingen wordt de levertijd en/of uitvoeringsperiode verlengd met de duur van de opschorting. Als voortzetting van de werkzaamheden niet in de planning van SAB Harlingen kan worden ingepast, zullen de werkzaamheden worden uitgevoerd zodra haar planning dit toelaat.
7. Als er sprake is van onwerkbaar weer wordt de levertijd en/of uitvoeringsperiode verlengd met de daardoor ontstane vertraging.
8. Opdrachtgever is gehouden alle kosten die SAB Harlingen maakt, als gevolg van een vertraging in de levertijd en/of uitvoeringsperiode zoals vermeld in dit artikel te voldoen.
9. Overschrijding van de levertijd en/of uitvoeringsperiode geeft in geen geval recht op schadevergoeding of ontbinding.

Artikel 6: Risico-overgang

1. Levering vindt (tenzij anders overeengekomen) plaats af fabriek, “ex works”, vestigingsplaats SAB Harlingen, conform Incoterms 2010. Het risico van de zaak gaat over op het moment dat SAB Harlingen deze ter beschikking stelt aan opdrachtgever.
2. Ongeacht het bepaalde in lid 1 van dit artikel kunnen opdrachtgever en SAB Harlingen overeenkomen dat SAB Harlingen voor het transport zorgt. Het risico van opslag, laden, transport en lossen rust in dat geval op opdrachtgever. Opdrachtgever kan zich tegen deze risico's verzekeren.
3. Als sprake is van inruil en opdrachtgever in afwachting van aflevering van de nieuwe zaak de in te ruilen zaak onder zich houdt, blijft het risico van de in te ruilen zaak bij opdrachtgever tot het moment dat hij deze in het bezit heeft gesteld van SAB Harlingen. Als opdrachtgever de in te ruilen zaak niet kan leveren in de staat waarin deze verkeerde toen de overeenkomst werd gesloten, kan SAB Harlingen de overeenkomst ontbinden.

Artikel 7: Prijswijziging

1. SAB Harlingen mag een stijging van kostprijsbepalende factoren die is opgetreden na het sluiten van de overeenkomst aan opdrachtgever doorberekenen.
2. Opdrachtgever is gehouden de prijsstijging zoals bedoeld in lid 1 te voldoen op het moment dat SAB Harlingen deze in rekening brengt.

Artikel 8: Overmacht

1. SAB Harlingen heeft het recht de nakoming van haar verplichtingen op te schorten als zij door overmacht tijdelijk is verhinderd haar contractuele verplichtingen jegens opdrachtgever na te komen.
2. Onder overmacht wordt onder meer verstaan tekortkomingen die verband houden met: leveranciers, onderaannemers of transporteurs die niet of niet tijdig voldoen aan hun verplichtingen, het weer, aardbevingen, brand, stroomstoring, verlies, diefstal of verloren gaan van gereedschappen of materialen, wegblokkades, stakingen of werkonderbrekingen en import- of handelsbeperkingen, arbeidsongeschiktheid van personeelsleden.
3. SAB Harlingen is niet meer bevoegd tot opschorting als de tijdelijke onmogelijkheid tot nakoming meer dan zes maanden heeft geduurd. Opdrachtgever en SAB Harlingen kunnen de overeenkomst na afloop van deze termijn met onmiddellijke ingang beëindigen, maar uitsluitend voor dat deel van de verplichtingen dat nog niet is nagekomen.
4. Indien er sprake is van overmacht en nakoming blijvend onmogelijk is of wordt, zijn beide partijen gerechtigd om de overeenkomst met onmiddellijke ingang te beëindigen voor dat deel van de verplichtingen dat nog niet is nagekomen.
5. Partijen hebben geen recht op vergoeding van de als gevolg van de opschorting of de beëindiging in de zin van dit artikel geleden of te lijden schade.

Artikel 9: Omvang van het werk

1. Opdrachtgever moet ervoor zorgen dat alle vergunningen, ontheffingen en andere beschikkingen die noodzakelijk zijn om het werk uit te voeren tijdig zijn verkregen. Opdrachtgever is verplicht op eerste verzoek van SAB Harlingen een afschrift van de hiervoor genoemde bescheiden aan hem toe te zenden.
2. In de prijs van het werk zijn niet begrepen:
 - de kosten voor grondonderzoek, grond-, hei-, hak-, breek-, funderings-, metsel-, timmer-, herstelwerk of ander bouwkundig werk;
 - de kosten voor koppeling van data of software van SAB Harlingen aan data of software van opdrachtgever;
 - de kosten ter voorkoming of beperking van schade aan op of bij het werk aanwezige zaken;
 - de kosten voor afvoer van materialen, bouwstoffen of afval;
 - reis- en verblijfkosten;
 - kosten terzake wegafsluiting, verkeersregelaars, e.d.

Artikel 10: Wijzigingen in het werk

1. Wijzigingen in het werk resulteren in ieder geval in meer- of minderwerk als:
 - er sprake is van een wijziging in het ontwerp, de specificaties of het bestek;
 - de door opdrachtgever verstrekte informatie niet overeenstemt met de werkelijkheid;
 - geschatte hoeveelheden of doorlooptijd afwijken van hetgeen SAB Harlingen had mogen verwachten op grond van de overeenkomst en de informatie die aan de overeenkomst ten grondslag ligt.
2. Meerwerk wordt berekend op basis van de prijsbepalende factoren die gelden op het moment dat het meerwerk wordt verricht. Minderwerk wordt verrekend op basis van de prijsbepalende factoren die golden op het moment van het sluiten van de overeenkomst.
3. Opdrachtgever is gehouden de prijs van het meerwerk zoals bedoeld in lid 1 van dit artikel te voldoen op het moment dat SAB Harlingen dit in rekening brengt.
4. Als de som van het minderwerk dat van het meerwerk overtreft, mag SAB Harlingen bij de eindafrekening 10% van het verschil bij opdrachtgever in rekening brengen. Deze bepaling geldt niet voor minderwerk dat het gevolg is van een verzoek van SAB Harlingen.
5. SAB Harlingen is gerechtigd documenten of werkzaamheden te wijzigen, voor zover het resultaat ervan beantwoordt aan de bepalingen van de overeenkomst.

Artikel 11: Uitvoering van het werk

1. Opdrachtgever zorgt ervoor dat SAB Harlingen haar werkzaamheden ongestoord en op het overeengekomen tijdstip kan verrichten en dat zij bij de uitvoering van haar werkzaamheden de beschikking krijgt over de benodigde voorzieningen, zoals gas, water en elektriciteit; verwarming; afsluitbare droge opslagruimte; op grond van de Arbowet en -regelgeving voorgeschreven voorzieningen.
2. Opdrachtgever draagt het risico en is aansprakelijk voor schade in verband met verlies, diefstal, verbranding en beschadiging van zaken van SAB Harlingen, opdrachtgever en derden, zoals gereedschappen, voor het werk bestemde materialen of bij het werk gebruikt materieel, die zich bevinden op de plaats waar de werkzaamheden worden verricht of op een andere overeengekomen plaats.
3. Opdrachtgever is gehouden zich adequaat te verzekeren tegen de risico's genoemd in lid 2 van dit artikel. Opdrachtgever dient daarnaast te zorgen voor verzekering van het werkrisico van te gebruiken materieel. Opdrachtgever dient SAB Harlingen op eerste verzoek een kopie van de betreffende verzekering(en) en een bewijs van betaling van de premie te sturen. Als er sprake is van schade is opdrachtgever verplicht dit onverwijld bij zijn verzekeraar te melden ter verdere behandeling en afwikkeling.
4. Als opdrachtgever zijn verplichtingen zoals omschreven in de vorige leden van dit artikel niet nakomt en daardoor vertraging in de uitvoering van de werkzaamheden ontstaat, zullen de werkzaamheden worden uitgevoerd zodra opdrachtgever alsnog aan al zijn verplichtingen voldoet en de planning van

SAB Harlingen dit toelaat. Opdrachtgever is aansprakelijk voor alle voor SAB Harlingen uit de vertraging voortvloeiende schade.

Artikel 12: Oplevering van het werk

1. Het werk wordt als opgeleverd beschouwd in de volgende gevallen:
 - als opdrachtgever het werk heeft goedgekeurd;
 - als het werk door opdrachtgever in gebruik is genomen. Neemt opdrachtgever een deel van het werk in gebruik dan wordt dat gedeelte als opgeleverd beschouwd;
 - als SAB Harlingen schriftelijk aan opdrachtgever heeft meegedeeld dat het werk is voltooid en opdrachtgever niet binnen 8 werkdagen na de mededeling schriftelijk en gemotiveerd kenbaar heeft gemaakt of het werk al dan niet is goedgekeurd;
 - als opdrachtgever het werk niet goedkeurt op grond van kleine gebreken of ontbrekende onderdelen die binnen 30 dagen kunnen worden hersteld of nageleverd en die ingebruikname van het werk niet in de weg staan.
2. Keurt opdrachtgever het werk niet goed dan is hij verplicht dit binnen 8 werkdagen na melding dat het werk is voltooid, onder opgave van redenen schriftelijk kenbaar te maken aan SAB Harlingen. Opdrachtgever dient SAB Harlingen in de gelegenheid te stellen het werk alsnog op te leveren.
3. Opdrachtgever vrijwaart SAB Harlingen voor aanspraken van derden voor schade aan niet opgeleverde delen van het werk veroorzaakt door het gebruik van reeds opgeleverde delen van het werk.

Artikel 13: Aansprakelijkheid

1. In geval van een toerekenbare tekortkoming is SAB Harlingen gehouden haar contractuele verplichtingen alsnog na te komen.
2. De verplichting tot schadevergoeding van SAB Harlingen op grond van welke wettelijke grondslag ook, is beperkt tot die schade waartegen SAB Harlingen uit hoofde van een door of ten behoeve van haar gesloten verzekering verzekerd is, maar is nooit hoger dan het bedrag dat in het betreffende geval door deze verzekering wordt uitbetaald.
3. Als SAB Harlingen om welke reden dan ook geen beroep toekomt op de beperking van lid 2 van dit artikel, is de verplichting tot schadevergoeding beperkt tot maximaal 10% van de totale opdrachtsom (exclusief BTW). Als de overeenkomst bestaat uit onderdelen of deelleveringen, is de verplichting tot schadevergoeding beperkt tot maximaal 10% (exclusief BTW) van de opdrachtsom van dat onderdeel of die deellevering.
4. Niet voor vergoeding in aanmerking komt:
 - a. gevolgschade. Onder gevolgschade wordt onder meer verstaan stagnatieschade, productieverlies, gederfde winst, transportkosten en reis- en verblijfkosten. Opdrachtgever kan zich indien mogelijk zelf tegen deze schade verzekeren;
 - b. opzichtschaade. Onder opzichtschaade wordt onder andere verstaan schade die door of tijdens de uitvoering van het werk wordt toegebracht aan zaken waaraan wordt gewerkt of aan zaken die zich bevinden in de nabijheid van de plaats waar wordt gewerkt. Opdrachtgever kan zich desgewenst zelf tegen deze schade verzekeren;
 - c. schade veroorzaakt door opzet of bewuste roekeloosheid van hulppersonen of niet leidinggevende ondergeschikten van SAB Harlingen.
5. SAB Harlingen is niet aansprakelijk voor schade aan door of namens opdrachtgever aangeleverd materiaal als gevolg van een niet deugdelijk uitgevoerde bewerking.
6. Opdrachtgever vrijwaart SAB Harlingen voor alle aanspraken van derden wegens productaansprakelijkheid als gevolg van een gebrek in een product dat door opdrachtgever aan een derde is geleverd en dat (mede) bestond uit door SAB Harlingen geleverde producten en/of materialen. Opdrachtgever is gehouden alle voor SAB Harlingen in dit verband geleden schade waaronder de (volledige) kosten van verweer te vergoeden.

Artikel 14: Garantie en overige aanspraken

1. Tenzij schriftelijk anders is overeengekomen staat SAB Harlingen voor een periode van zes maanden na (op)levering in voor de goede uitvoering van de overeengekomen prestatie. Als een afwijkende garantietermijn is overeengekomen, zijn de overige leden van dit artikel eveneens van toepassing.
2. Als de overeengekomen prestatie niet deugdelijk is geweest, zal SAB Harlingen de keuze maken of zij deze alsnog deugdelijk uitvoert of opdrachtgever crediteert voor een evenredig deel van de factuur.

Kiest SAB Harlingen voor het alsnog deugdelijk uitvoeren van de prestatie, bepaalt zij zelf de wijze en het tijdstip van uitvoering. Bestond de overeengekomen prestatie (mede) uit het bewerken van door opdrachtgever aangeleverd materiaal, dan dient opdrachtgever voor eigen rekening en risico nieuw materiaal aan te leveren.

3. Onderdelen of materialen die door SAB Harlingen worden hersteld of vervangen, moeten door opdrachtgever aan haar worden toegezonden.
4. Voor rekening van opdrachtgever komen: alle transport- of verzendkosten, kosten voor demontage- en montage, reis- en verblijfkosten.
5. Opdrachtgever moet SAB Harlingen in alle gevallen de gelegenheid bieden een eventueel gebrek te herstellen of de bewerking opnieuw uit te voeren.
6. Opdrachtgever kan alleen een beroep doen op garantie nadat hij aan al zijn verplichtingen ten opzichte van SAB Harlingen heeft voldaan.
7. Geen garantie wordt gegeven als gebreken het gevolg zijn van:
 - normale slijtage;
 - onoordeelkundig gebruik;
 - niet of onjuist uitgevoerd onderhoud;
 - installatie, montage, wijziging of reparatie door opdrachtgever of door derden;
 - gebreken aan of ongeschiktheid van zaken afkomstig van, of voorgeschreven door opdrachtgever;
 - gebreken aan of ongeschiktheid van door opdrachtgever gebruikte materialen of hulpmiddelen.
8. Geen garantie wordt gegeven op:
 - geleverde zaken die niet nieuw waren op het moment van levering;
 - het keuren en repareren van zaken van opdrachtgever;
 - onderdelen waarvoor fabrieksgarantie is verleend.
9. Het bepaalde in de leden 2 t/m 8 van dit artikel is van overeenkomstige toepassing bij eventuele aanspraken van opdrachtgever op grond van wanprestatie, non-conformiteit of welke andere grondslag dan ook.
10. Opdrachtgever kan rechten uit hoofde van dit artikel niet overdragen.

Artikel 15: Klachtplicht

1. Opdrachtgever kan op een gebrek in de prestatie geen beroep meer doen, als hij hierover niet binnen veertien dagen nadat hij het gebrek heeft ontdekt of redelijkerwijs had behoren te ontdekken schriftelijk bij SAB Harlingen heeft geklaagd.
2. Opdrachtgever moet klachten over de hoogte van het factuurbedrag, op straffe van verval van alle rechten, binnen de betalingstermijn schriftelijk bij SAB Harlingen hebben ingediend. Als de betalingstermijn langer is dan dertig dagen, moet opdrachtgever uiterlijk binnen dertig dagen na factuurdatum schriftelijk hebben geklaagd.

Artikel 16: Niet afgenomen zaken

1. Opdrachtgever is verplicht na afloop van de levertijd en/of uitvoeringsperiode de zaak of zaken die onderwerp zijn van de overeenkomst op de overeengekomen plaats af te nemen.
2. Opdrachtgever dient alle medewerking te verlenen die redelijkerwijs van hem kan worden verwacht teneinde SAB Harlingen tot aflevering in staat te stellen.
3. Niet afgenomen zaken worden voor rekening en risico van opdrachtgever opgeslagen.
4. Bij overtreding van het bepaalde uit de leden 1 en/of 2 van dit artikel is opdrachtgever aan SAB Harlingen een boete verschuldigd van € 250,- per dag met een maximum van € 25.000,-. Deze boete kan naast schadevergoeding op grond van de wet worden gevorderd.

Artikel 17: Betaling

1. Betaling wordt gedaan op de plaats van vestiging van SAB Harlingen of op een door SAB Harlingen aan te wijzen rekening.
2. Tenzij anders overeengekomen vindt betaling als volgt plaats: bij termijnbetaling: - 30% van de totale prijs bij opdracht; - 40% halverwege de opdracht (zulks door SAB Harlingen vast te stellen) - 30% van de totale prijs bij oplevering; in alle overige gevallen binnen dertig dagen na factuurdatum.

SAB Harlingen heeft het recht om de genoemde '40% halverwege de opdracht' te verhogen naar 60% indien de financiële risico door haar hoger worden ingeschat. In dat geval resteert dus bij oplevering een te betalen bedrag gelijk aan 10%.

3. Het recht van opdrachtgever om zijn vorderingen op SAB Harlingen te verrekenen of om op te schorten is uitgesloten, tenzij er sprake is van faillissement van SAB Harlingen.
4. Ongeacht of SAB Harlingen de overeengekomen prestatie volledig heeft uitgevoerd, is alles wat opdrachtgever uit hoofde van de overeenkomst aan hem verschuldigd is of zal zijn onmiddellijk opeisbaar als:
 - een betalingstermijn is overschreden;
 - het faillissement of de surseance van betaling van opdrachtgever is aangevraagd;
 - beslag op zaken of vorderingen van opdrachtgever wordt gelegd;
 - opdrachtgever (vennootschap) wordt ontbonden of geliquideerd;
 - opdrachtgever (natuurlijk persoon) het verzoek doet te worden toegelaten tot de wettelijke schuldsanering, onder curatele wordt gesteld of is overleden;
5. Wanneer betaling niet heeft plaatsgevonden binnen de overeengekomen betalingstermijn, is opdrachtgever direct rente aan SAB Harlingen verschuldigd. De rente bedraagt 12% per jaar, maar is gelijk aan de wettelijke rente als deze hoger is. Bij de renteberekening wordt een gedeelte van de maand gezien als een volle maand.
6. SAB Harlingen is bevoegd haar schulden aan opdrachtgever te verrekenen met vorderingen van aan SAB Harlingen gelieerde ondernemingen op opdrachtgever. Daarnaast is SAB Harlingen bevoegd haar vorderingen op opdrachtgever te verrekenen met schulden van aan SAB Harlingen gelieerde ondernemingen aan opdrachtgever. Verder is SAB Harlingen bevoegd haar schulden aan opdrachtgever te verrekenen met vorderingen op aan opdrachtgever gelieerde ondernemingen. Onder gelieerde ondernemingen worden de ondernemingen die tot dezelfde groep, in de zin van artikel 2:24b BW, behoren, en een deelneming in de zin van artikel 2:24c BW verstaan.
7. Indien betaling niet heeft plaatsgevonden binnen de overeengekomen betalingstermijn is opdrachtgever aan SAB Harlingen alle buitengerechtelijke kosten verschuldigd met een minimum van € 150,-. De werkelijk gemaakte buitengerechtelijke kosten zijn verschuldigd, als deze hoger zijn dan uit bovenstaande berekening volgt.
8. Als SAB Harlingen in een gerechtelijke procedure in het gelijk wordt gesteld, komen alle kosten die zij in verband met deze procedure heeft gemaakt voor rekening van opdrachtgever.

Artikel 18: Zekerheden

1. Ongeacht de overeengekomen betalingscondities is opdrachtgever verplicht op eerste verzoek van SAB Harlingen een naar diens oordeel voldoende zekerheid voor betaling te verstrekken. Als opdrachtgever hier niet binnen de gestelde termijn aan voldoet, raakt hij direct in verzuim. SAB Harlingen heeft in dat geval het recht de overeenkomst te ontbinden en haar schade op opdrachtgever te verhalen.
2. SAB Harlingen blijft eigenaar van alle geleverde zaken zolang opdrachtgever niet al zijn betalingsverplichtingen (dus ook die uit eerdere en latere overeenkomsten) jegens SAB Harlingen heeft voldaan.
3. Zolang er op geleverde zaken een eigendomsvoorbehoud rust, mag opdrachtgever deze buiten haar normale bedrijfsuitoefening niet vervreemden. Ook mag opdrachtgever onder eigendomsvoorbehoud geleverde zaken niet bezwaren.
4. Nadat SAB Harlingen haar eigendomsvoorbehoud heeft ingeroepen, mag zij de geleverde zaken terughalen. Opdrachtgever zal daartoe alle medewerking verlenen.
5. SAB Harlingen heeft op alle zaken die zij uit welke hoofde ook onder zich heeft of zal krijgen en voor alle vorderingen die zij op opdrachtgever heeft of mocht krijgen ten opzichte van een ieder die daarvan afgifte verlangt een pandrecht en een retentierecht.

Artikel 19: Beëindiging van de overeenkomst

1. Een overeenkomst voor onbepaalde tijd aangegaan, kan slechts schriftelijk door partijen worden opgezegd tegen het einde van de maand, met een opzegtermijn van twee maanden.
2. Een voor bepaalde tijd of bepaald project aangegane overeenkomst kan in beginsel niet tussentijds worden opgezegd.

3. Onverlet alle (overige) wettelijke rechten is opzegging van de overeenkomst mogelijk met onmiddellijke ingang indien aan een der partijen (voorlopige) surseance van betaling wordt verleend of het faillissement wordt aangevraagd of uitgesproken, voor of door opdrachtgever toelating tot de WSNP is aangevraagd of verkregen.
4. Bij beëindiging van de overeenkomst vervallen per direct eventuele gebruiksrechten van SAB Harlingen die aan Opdrachtgever zijn verleend.
5. SAB Harlingen is in geval van opzegging nimmer gehouden tot schadevergoeding.

Artikel 20: Toepasselijk recht en bevoegde rechter

1. Het Nederlands recht is van toepassing.
2. Het Weens koopverdrag (C.I.S.G.) is niet van toepassing, evenmin als enige andere internationale regeling waarvan uitsluiting is toegestaan.
3. Naast de rechter die volgens de wet bevoegd is, is ook de rechter van de rechtbank Noord-Nederland, locatie Leeuwarden, bevoegd om van geschillen kennis te nemen.